

सहस्रकी f. = शहस्रक 2) b) HAL. 2, 44. Suçr. 1, 138, s. 141, 14. 143, 16. °फलचूर्ण 94, s. 2, 124, 7. ÇĀṇḍg. Sām. 2, 2, 78.

सहस्रज्ञानतीर्थ (सत्-ल° + तीर्थ) n. N. pr. eines Tirtha Wilson, Sel. Works 2, 20.

सहस्रय (सत्-ल°) n. das rechte, richtige Ziel: चित्तैकाग्र्यं तु सहस्रये (so lesen wir) समाधानमिति स्मृतम् Verz. d. Oxf. H. 223, b, No. 544.

सहस्राप (vgl. auch Spr. (II) 5264, v. l.) und सहस्रापक fehlerhaft für संलाप und संलापक.

सहस्रोक्त (सत्-ल° + लोक्त) m. pl. gute Menschen Spr. (II) 6997.

सैत्त्व m. pl. N. pr. eines Volkes ÇĀṇḍ. Ba. 10, 4, 10. — Vgl. शैत्त्व, शात्त्व.

सत्क m. N. pr. eines Mannes RĀġa-Tar. 8, 211. 213. 453. 474. auch सत्कृ geschrieben.

सत्कृणा m. desgl. ebend. 7, 1055. 8, 380. 463. 479. auch सत्कृणा geschrieben. — Vgl. सात्कृणा.

1. सर्व (von 1. सु) m. Kelterung, Pressung des Soma Nir. 11, 2. RV. 4, 126, 1. ष्येनो ऋभृत्सोमं सत्कृणं सवान् 4, 26, 7. 10, 158, 2. ÇĀṇḍ. Ba. 4, 2, 23. 9, 3, 4, 5. 12, 8, 2, 13. ÇĀṇḍ. Çr. 7, 15, 9. fgg. = संधान (vgl. Bed. 4) a) Med. v. 29. st. dessen संतान ÇKDra. nach ders. Aut., offspring, progeny Wilson. n. the juice or honey of flowers; sprinkling the juice of the acid Asclepias Wilson nach ÇĀṇḍĀRTHAK. Wasser GĀTĀDH. im ÇKDra. m. der Mond Wilson nach ÇĀṇḍĀRTHAK.

2. सर्व (von 2. सु) 1) adj. nom. ag. der Heissende, Anreger: सविता वा सवानां मुवताम् VS. 9, 39. सवा वै देवानां वरुणाः der Befehlende ÇĀṇḍ. Ba. 5, 3, 1, 5. m. die Sonne (vgl. सवितर) ÇĀṇḍĀRTHAK. bei Wilson. — 2) m. P. 3, 3, 56. Vārt. 3. a) Antrieb, Anregung, Geheiss, Befehl; Belebung (die von Savitar ausgehende Wirkung): प्रसूताः सवितुः सवायं RV. 1, 113, 1. 164, 26. 2, 38, 1. 3, 56, 7. 4, 54, 5. ये ते त्रिरक्षन्सवितः सवाम् सोममामुवत्ति 6. 5, 82, 6. 7, 38, 4. 8, 91, 6. 9, 67, 25. AV. 6, 23, 3. 9, 2, 6. VS. 11, 2 (ÇĀṇḍ. Up. 2, 2). 20, 11. TBa. 1, 2, 4, 13. ÂÇv. Çr. 9, 9, 8. — b) in den Brāhmaṇa gew. Opferhandlungen, mit welchen die Weihung (अभिषेक) zu einer best. Thätigkeit oder Würde verbunden ist: Einweisung, Einsetzung, Bestallung, Inauguration (सूपत ईश्वरत्वेनाभिषिच्यत एषिति सवा एकाद्विशेषाः Comm.; vgl. राजसूय). TBa. 2, Adh. 7 zählt auf: बृहस्पति°, वैश्य°, ब्राह्मण°, सोम°, पृथि°, गो°, श्रोतृ° Comm. 2, 750. fgg. ÇĀṇḍ. Ba. 5, 3, 5, 31. 9, 3, 4, 6. 4, 1, 13. 2, 12. fg. 10, 1, 5, 3. अग्नि° 9, 3, 4, 7. 9. TS. 5, 6, 2, 1. वरुण° ebend. इन्द्र°, मनु° 7, 5, 25, 3. देव° KĀṭh. 37, 4. TBa. 2, 7, 5, 1. मनुष्य° ebend. PĀṇḍav. Ba. 18, 8, 1. 10, 1. Ind. St. 3, 385. 388. पक्षौदन P. 3, 3, 56. Vārt. 3. Schol. °काण्ड Titel des 5ten Buches im ÇĀṇḍ. Ba. Verschieden hiervon ist der Gebrauch für gewisse Darbringungen im Kauçika, z. B. अग्निनाथास्यमानः सवान्वा दास्यन् 60. सवानां संस्कारः 63. 67. fg. सवाग्नि 60. — c) Opfer überh. AK. 2, 7, 13. H. 820. Med. v. 29. HAL. 2, 259. राजसूयाश्चमेधामैः सो ऽप्यद्विदुमिः सवैः MBa. 1, 3715. पितृतोर्वि विधैः सवैः MBa. 7, 2172. बहु° adj. viele Opfer darbringend oder viele Jahre Etwas thuernd (Comm.) Buā. P. 3, 9, 18. viele Opfer — oder viele Jahre enthaltend (Comm.): काल 4, 12, 14.

1. 2. सव vgl. अक्षः°, अयसव, कुषवा, तत्रसव, गो° (auch Buā. P. 3, 2, 32), ग्रामणी°, तीव्र°, प्रातः°, बृहस्पति°, ब्रह्म°, भूमि°, मनु°, मनुष्य°, VII. Theil.

वरुण°, वृष°, वैश्य°, सत्य°.

सर्वशा (von 2. स + वेश) f. eine best. Pflanze Kauç. 8.

सवचन adj. = समानवचन P. 6, 3, 85. Vor. 6, 98.

सवत्स adj. (f. छा) mit dem Halbe s. unter वत्स 1). Auch Kauç. 62. Weber, Kāṣṇāś. 302.

सवथ m. N. pr. eines Mannes RĀġa-Tar. 8, 1149.

1. सैवन (von 1. सु) n. 1) Kelterung des Soma (nach dem Ritual drei am Tage; s. प्रातः°, मध्यदिन°, तृतीय°. Bei der letzten wird nur ein Aufguss auf den Trestern gepresst). सवन = अभिषव AK. 2, 7, 16. = सोमनिर्दलन Med. n. 145. Viçva bei Mallin. zu Kir. 12, 10. der gekelterte Saft und dessen Libation: Soma-Fest, Festgelage, wobei es fröhlich zusing. Naigh. 3, 17. Nir. 7, 23. सुत RV. 1, 21, 4. इन्द्राय विश्वा सर्वानां रतानि सत् 131, 1. सर्वेने मादयस्व 2, 18, 7. ब्रह्मपुत्र इव सर्वेनेषु शंससि 43, 2. समी विद्याय सवना पुत्राणि 3, 36, 8. 9, 80, 1. सर्वेनेषु प्रवाच्या 4, 22, 5. अथा मुनुधं सर्वं मदीय 35, 4. सर्वेनेषु पीतये 36, 2. नरो न रूपाः सर्वेने मदीतः 7, 59, 7. तिरश्चिर्दयः सवना गच्छि 8, 55, 12. राजपुत्रैव सवनाव गच्छतः 10, 40, 3. AV. 7, 97, 4. 9, 1, 12. TS. 6, 1, 6, 4. 4, 5, 1. °पङ्क्ति Ait. Br. 2, 24. 3, 27. KĀṭh. Çr. 9, 9, 1. अनुसवनम् 25, 13, 26. यथासवनम् 12, 7. 9, 9, 8. °काल 24, 7, 5. °कृत् ÇĀṇḍ. Ba. 3, 2, 4, 10. °देवता ÇĀṇḍ. Çr. 6, 9, 14. सवनात् KĀṭh. Çr. 13, 1, 12. सवने सवने gaṇa सवनादि zu P. 8, 3, 110. °त्रय Shaṇḍ. Br. in Ind. St. 1, 36. °क्रम VS. Prāt. 1, 30. Weber, Göt. 91. सवनान्यानुपूर्व्येण चक्रुः MBa. 14, 2625. माध्यदिन, तृतीय ईशान्द. Up. 2, 24, 1. MBa. 13, 3059 (ed. Bomb. माध्यदिन). fg. R. 1, 13, 6. 7. Comm. zu TS. Prāt. 23, 10. मध्याह्न° Kathās. 69, 167. सवन (= काल Nilak.) neben क्वन Hariy. 2203. सवनाय दीक्षितः Raçh. 8, 74. Buā. P. 3, 33, 6. पुंसः सवनम् so v. a. पुंसवन Jiāñ. 1, 11. °स्थ 3, 252. नेपथ्य° (°संगीतक ed. Bomb.) MĀlav. 22, 22 so v. a. ein Fest in vollem Costume (besser wäre नेपथ्य°, eine in der ed. Bomb. erwähnte v. l.). सवन = क्रतु, याग, अघर् Triak. 3, 3, 269. H. an. 3, 427. Med. Viçva a. a. O. — 2) pl. die drei Tageszeiten: Morgen, Mittag und Abend: सवनेषूपयत्तपः M. 6, 22. Buā. P. 3, 13, 37. 5, 23, 2. so v. a. Zeit überh.: °विद् 11, 3, 38. — 3) eine zu den drei Tageszeiten erfolgende Abwaschung, = स्नान Triak. H. 638. H. an. Med. Viçva a. a. O. नियम° Kir. 12, 10. — Vgl. तृतीय°, त्रिषवण, पुंसवन, प्राक्°, प्रातः°, यथासवनम्, शकुनिसवन, सोम° und सावन.

2. सैवन (von 2. सु) n. das Antreiben, Heissen, in-Bewegung-Bringen: उडुष्य देवः सविता क्षिप्रयया ब्राह्म ऋषंस्तु सवनाय RV. 6, 71, 1. सवनात्सविता Maitrāj. 6, 7. — Vgl. सत्य°.

3. सवर्न Uṇādis. 2, 74. m. der Mond Uśāval. Vgl. 1. सवन.

4. सवन m. N. pr. eines Sohnes 1) des Bhṛgu MBa. 13, 4146. — 2) des Vasishṭha Hariy. 468 (einer der sieben Ṛshi unter Manu Rohita). VP. 1, 10, 13. — 3) des Manu Svājāmbhuva Hariy. 415. — 4) des Prijavrata VP. 2, 1, 7. 4, 73. MĀrak. P. 53, 19. Buā. P. 5, 1, 25. fg. (zugleich ein N. des Feuers).

5. सवन (2. स + वन) adj. (f. छा) nebst Wäldern MBa. 1, 1119. 3, 16215.

सवनकर्मन् n. Libation: सायत्न Çāṇ. 75.

सवनभौज adj. an den Libationen Theil nehmend TS. 7, 5, 4. ÇĀṇḍ. Ba. 27, 7.

सवनमुख n. Beginn der Libation: °मुखे सवनमुखे gaṇa सवनादि zu